

ปมท. กับหัวหน้าสำนักงานจังหวัด *

นายพงศ์ไพยม วาศภูติ
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ผมเกิดที่สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

จากที่ได้มาทำงานในฐานะปลัดกระทรวงมหาดไทย มีรองผู้ว่าราชการจังหวัดหลายคนมาบอกว่า หัวหน้าสำนักงานจังหวัดไม่ค่อยพร้อม ไม่ถูกใจ จึงสอบถามดูและพบว่าหัวหน้าของเราห่างเหินจากการอบรมพอสมควร บางคนเป็นนานจนลืมนี่ตัวเองเป็นหัวหน้าสำนักงานจังหวัด เฝ้าเพื่ออยากจะเป็นรองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือบางคนไปรักษาการแล้วไม่ได้เป็นตัวจริงสักที จึงถือ

* นางรัตนาภรณ์ ศรีพยัคฆ์ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สรุปลงจากการมอบนโยบายและแนวทางปฏิบัติราชการ ของ ปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายพงศ์ไพยม วาศภูติ) แก่หัวหน้าสำนักงานจังหวัด ในการประชุมเชิงปฏิบัติการหัวหน้าสำนักงานจังหวัด เพื่อการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล ประจำปี 2550 เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2550 ณ โรงแรมรามการ์เด้น กรุงเทพมหานคร

โอกาสปรับปรุงให้ลงตัว เมื่อลงตัวในเรื่องการบริหารงานบุคคลแล้ว แต่ในเรื่องความคิด ความอ่าน และวิธีการทำงานนั้น ยังน่าสงสัย จึงให้สถาบันดำรงราชานุภาพเชิญพวกเรามา

ผมเกิดที่สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ความรู้สึกนึกคิดถือว่าเป็นคนสำนักงานปลัดโดยแท้ เพราะเริ่มรับราชการที่นี่ และถ้าโชคไม่ร้ายจนเกินไปก็อาจจะเกษียณที่นี่ ยังไม่แน่เหลืออีกปีครึ่ง อะไรๆ ก็เกิดขึ้นได้ เราต้องอยู่ในความไม่ประมาท

มีส่วนร่วมในการสร้างสำนักงานจังหวัด

ขอเรียนว่า มีความปรารถนาดีกับพวกเรา อยากเห็นพวกเราทำงานได้ดี เพราะผมก็มีส่วนตั้งสำนักงานจังหวัด ซึ่งเกิดจากเกิดจากอดีตผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น (นายบุรี พรหมลักขโณ) ทำจดหมายเสนอแนะถึงอดีตปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายพ่วงสุวรรณรัตน์) ว่าทำไมไม่ตั้งสำนักงานจังหวัด ทั้งๆ ที่มีบัญญัติไว้ในกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ท่านจึงให้กองการเจ้าหน้าที่ซึ่งผมเป็นประจำแผนกอยู่ สืบตรวจหาเหตุผลความจำเป็นที่จะขอ ก.พ. จัดตั้งสำนักงานจังหวัด จึงออกไปสำรวจข้อมูลดำเนินการ

เมื่อมีส่วนร่วมในการสร้างสำนักงานจังหวัดขึ้นมา จึงมีความรักในสำนักงานแห่งนี้ และอยากเห็นสำนักงานจังหวัดเป็นที่ยอมรับนับถือ ไม่ใช่เพราะว่าเป็นหน่วยราชการเท่านั้น แต่อยากให้มีชีวิตจิตใจ และสามารถตอบสนองต่องานของจังหวัดทั้งหมดได้

หัวหน้าสำนักงานจังหวัดจะต้องดูทิศทางให้ดี

ทิศเบื้องบน คือตั้งแต่รัฐบาล โดยจะต้องศึกษาความเป็นมาของรัฐบาล ว่าประกอบด้วยอะไรบ้างในแต่ละยุคสมัย และมีนโยบายอะไร ถ้าเป็นรัฐบาลผสมก็ต้องเข้าใจว่า แต่ละพรรคมีจุดประสงค์อย่างไร นิสัยใจคอของพรรคเป็นอย่างไร และมาเป็นรัฐมนตรีจากต่างพรรคกัน อาจจะผสมอยู่ในกระทรวงมหาดไทย เช่น รัฐมนตรีว่าการเป็นพรรคหนึ่ง รัฐมนตรีช่วยว่าการเป็นอีกพรรคหนึ่ง ดังนั้นการทำความเข้าใจรัฐบาล ตัวตนของรัฐบาลไม่ว่าจะยุคใดก็ตามมีความจำเป็น จะทำให้เรารู้ทิศทางในการทำงานของจังหวัดเป็นอย่างดี

อีกทั้งต้องรู้ทิศทางของกระทรวงมหาดไทยแต่ละช่วงเวลา ซึ่งจะมีผู้บริหารที่แตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นรัฐมนตรีว่าการ รัฐมนตรีช่วยว่าการ ปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง และอธิบดี

ว่าสีสันเป็นอย่างไร Trend ในแต่ละยุคเป็นอย่างไร ตัวอย่างเช่น รัฐบาลยุคที่ผ่านมาก็เป็นอีกแบบหนึ่ง รัฐบาลยุคปัจจุบันก็เป็นอีกแบบหนึ่ง

เพราะฉะนั้น การที่เราต้องรู้ในทิศทางเหนือ ตั้งแต่รัฐบาล กระทรวง กรม รวมถึงกรมข้างเคียง ผู้ว่าราชการจังหวัด และรองผู้ว่าราชการจังหวัด การที่เราทำงานกับคน ก็คงเป็นเรื่องอะไรที่ไม่ง่าย ผู้ว่าราชการแต่ละคนมีความเป็นมาและนิสัยใจคอต่างกัน มีวิธีการทำงานต่างกัน หัวหน้าฯ จึงต้องศึกษานิสัยใจคอของผู้ว่าราชการจังหวัดและครอบครัวให้ดี โดยมีคาถาง่ายๆ คือ

- 1) ต้องศึกษา
- 2) ต้องเกาะติด อย่าห่างเหิน
- 3) ต้องมีความอดทนสูง
- 4) ต้องมีไหวพริบ การเอาตัวรอดทั้งท่านและนาย และมีน้ำใจต่อผู้บังคับบัญชา

ทิศเบื้องซ้าย คือเพื่อนร่วมงานและหน่วยงานข้างเคียง คาถาอย่างหนึ่งคือ การให้เกียรติกัน การให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน และหน่วยงานข้างเคียง แม้แต่ฝ่ายตุลาการ อัยการ ฝ่ายทหาร และฝ่ายตำรวจ ต้องยั้งระวัง เพราะฉะนั้น การให้เกียรติคน

ในทางข้างก็เป็นสิ่งจำเป็น บางครั้งเจ้านายอาจไม่ได้สนใจ แต่ท่านต้องทำให้ดี

อีกจุดคือหน้าห้องผู้ว่าฯ บางคนที่เป็นหน้าห้องผู้ว่าฯ ก็เบ่งเหลือเกิน บางทีก็ไม่สนใจ พูดจาไม่น่าฟัง มีคนมาตามเรื่อง ก็บอกให้ดูในช่องนกกระจอก ถ้าแฟ้มไม่มีก็แปลว่ายังไม่ได้เซ็นเรื่องอย่างนี้ หัวหน้าสำนักงานจังหวัดต้องเตือนให้เบาๆ ลงบ้าง หรือไม่ก็ทำเป็นตัวอย่าง ต้องดูแล เรื่องเล็กๆ น้อยๆ เพราะอาจจะทำให้เกิดความขัดแย้งกันได้

สำหรับคนไทย เรื่อง **Informal** สำคัญที่สุด คิดเล็กคิดน้อย รักษาหน้าตากัน ดังนั้น จุดต่างๆ ท่านก็ต้องคอยสำรวจตรวจสอบว่าอะไรที่ส่วนราชการไม่พอใจผู้ว่าฯ รองผู้ว่าฯ ถ้าเขาไม่พอใจนาย ก็เหมือนกับไม่พอใจเราด้วย ต้องเป็นเดือดเป็นร้อนแทน ต้องหาทางแก้ไขเท่าที่จะแก้ได้ ถ้าบอกท่านได้ก็บอก แต่ถ้าบอกไม่ได้ ไม่ฟัง ก็ต้องไปแก้ของเรา เท่าที่เราจะทำได้

ทิศเบื้องขวา คือ เพื่อนร่วมงานและลูกน้องในสำนักงาน บางคนใช้ลูกน้องโดยไม่พูดถึงเรื่องค่าใช้จ่ายเลย เรื่องของการดูแล

ค่าใช้จ่ายก็สำคัญ การใช้งานก็ไม่ให้ใช้หวั้บักหวั้ป่า ไม่ได้หลับได้นอน เพราะฉะนั้นน้ำใจและความเมตตากรุณาเป็นเรื่องสำคัญ

เมื่อสมัยที่อยู่กรมการปกครอง เคยสอบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ธุรการ เสมียนตรา นอกจากถามวิชาการต่างๆ แล้ว ยังได้ถามว่าอยู่กับนายอำเภอมาก็คน ชอบใครมากที่สุด และทำไมถึงชอบ คำตอบที่ได้ **95 % ไม่มีเรื่องงาน มีแต่ชอบนายที่ใจดี ดูแลดี** นี่แหละคนไทย จะประทับใจคนที่ใจดี ดูแลดี ไม่ดู ไม่ดำ แต่ตัวเองไม่พูดว่าขี้เกียจหรือเปล่า แต่ชอบนายใจดี เรื่องของความเมตตา การดูแลและเอาใจใส่กันในยามที่เหนื่อยยาก ถูกสับโขกมาจากผู้ว่าฯ รองผู้ว่าฯ ก็เป็นเรื่องสำคัญ

ความสามัคคีในสำนักงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องเศรษฐกิจ เงินๆ ทองๆ บางคนโอเลียงแก้วเดียวก็ไม่เคยเลี้ยงลูกน้อง ทำงานดึก OT. ก็ไม่เบิกให้ แล้วยังไม่เลี้ยงข้าวอีก อยาให้เป็นอย่างนั้น ผมเป็นผู้ว่าฯ มา 4 จังหวัด ใครเคยอยู่กับผมจะรู้ดี ผมจะสอนว่า **รับราชการอาจจะไม่ทำอะไร แต่อย่าให้ขาดทุน** ฉะนั้น ผมจะบอกหัวหน้าสำนักงานจังหวัดว่า ให้เบิกทุกบาททุกสตางค์ที่ใช้ลูกน้อง หรือผมใช้ไปทำอะไรให้เบิกที่ผมโดยไม่ต้องมีหลักฐาน ใช้เขียนเป็นสลิป ทุกคนก็เขียนมา แล้วจะไม่ถามหาหลักฐาน ค่าน้ำมันก็เช่นกัน เบิกให้ทุกบาท

ผมขอยืนยัน เมื่อเป็นรองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ และภูเก็ต ที่มีคนกล่าวว่ามีค่าใช้จ่ายมหาศาล ต้องขายน่าเป็นแปลงถึงจะอยู่เชียงใหม่ได้ บอกได้เลยว่าไม่จริง ผู้ว่าฯ ไม่ต้องควักเงินสักบาทสามารถอยู่ได้ ทำงานได้ และเลี้ยงดูลูกน้องได้อย่างสบายๆ เพราะมีแนวปฏิบัติที่เป็นระบบอยู่แล้ว ดังนั้น เรื่องการดูแลลูกน้องเป็นสิ่งจำเป็น แต่ว่าต้องเป็นครูสอนและแนะนำสิ่งที่ถูกที่ควรให้แก่ลูกน้องด้วย บางคนเก่งคนเดียวไม่เคยบอกที่เด็ดลูกน้อง รู้อยู่คนเดียว ขออย่าทำอย่างนั้น

ทิศเบื้องล่าง คือประชาชน อยากให้พวกเราศึกษาวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณีของภาคเอกชนและประชาชนให้ดี บุคคลเหล่านี้ อย่าไปเห็นว่าเขาอยู่ห้องแถวแล้วจะไม่มีมีความสำคัญ บางที่มี Connection ไปถึงกรุงเทพฯ บางคนเป็นเพื่อนนายฯ แล้วท่านไปพูดไม่ดีกับเขา ความไม่ดีจะมาถึงตัวได้โดยง่าย

ฉะนั้น พยายามดีกับทุกคนไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนที่มาร้องทุกข์ร้องเรียน ท่านก็ต้องแยกแยะ ในเรื่องของศูนย์ดำรงธรรมจะให้ความสำคัญมาก จะต้องดูแลและจัดลำดับความสำคัญ เรื่องใดด่วน ไม่ด่วน เรื่องใดจะต้องส่งคนไปดูอย่างเร่งด่วน ต้องรีบดำเนินการโดยทันที

ใช้สามัญสำนึกในการทำงาน

มีข้อแนะนำเรื่องงานของศูนย์ดำรงธรรม ซึ่งจะมีบางเรื่องที่มีประเด็นซ่อนเร้นทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลัง เมื่อเราจะจัดการกับเบื้องหน้า ก็จะมีคนมาบอกว่าเรื่องนี้มีเบื้องหลัง จริงๆ แล้วอาจไม่ใช่ ขอแนะนำว่าให้จัดการเฉพาะเบื้องหน้า เช่น ถ้ามีคนมาร้องเรียนเรื่องโรงงานปล่อยน้ำเสีย ท่านเข้าไปตรวจสอบก็จะมีคนมาบอกว่าจริงๆ แล้วเรื่องนี้มีเบื้องหลังคือ ผู้ใหญ่บ้านไปเรียกเงินโรงงานๆ เขาไม่ให้ ก็เลยไปยุคนมาร้อง อย่างนี้ถือว่าเป็นเบื้องหลัง เอาเบื้องหน้าก่อนว่าน้ำเสียหรือเปล่า ฉะนั้น วิธีการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน ท่านอย่าไปสนใจเบื้องหลัง เพราะจะทำให้ไปบดบังความทุกข์ที่เกิดขึ้นจริง ๆ ท่านต้องให้ความสำคัญกับเบื้องหน้าก่อน ต้องตรวจดูความทุกข์ร้อนที่ร้องเรียนนั้นจริงหรือไม่ จะแก้ไขอย่างไร จะเสนอผู้ว่าฯ อย่างไร และต้องเรียนทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลังให้ท่านทราบด้วย

สรุปว่า การทำงานของเรา อยากให้ใช้สามัญสำนึก ง่ายๆ ว่าอะไรที่ควรทำท่านก็ทำ อะไรที่ไม่ควรทำก็อย่าไปทำ เมื่อสมัยเป็นผู้ว่าฯ ได้รับเชิญให้ไปเปิดงาน เดิน-วิ่งการกุศล ซึ่งวิ่ง 1 ชั่วโมงก็เสร็จ และจะมีการมอบรางวัล ปราบกฏว่ามอบรางวัลถึง 2 ชั่วโมง พร้อมกับจับสลากต่ออีกเป็นเวลานาน อย่

ทำอย่างนี้เป็นอันขาด เรื่องการจัดงานพิธีการ ควรกระชับ ไม่เยิ่นเย้อ

การจัดงานพิธีการต่างๆ ของจังหวัด อย่าจัดแบบสนุก คนจัด ไม่คำนึงถึงผู้ที่มาร่วมงานที่ต้องรอและต้องอยู่กลางแจ้ง ถ้าเจอจังหวัดใดทำเช่นนี้ ผมจะต้องจำไปนาน เขาบอกว่า ประเทศที่ด้อยพัฒนาจะมีพิธีการเยอะ แต่ฝรั่งจะมอบรางวัลไปเลย ถ้าใครชนะ บางครั้งโฆษกจะหยิบถ้วยรางวัลมอบให้เลย ไม่ต้องกล่าวรายงานอะไรมากมาย

เพราะฉะนั้น เรื่องของสามัญสำนึก เรื่องของควรมีควร และใช้สติปัญญาประกอบเข้าไป ไม่น่าจะยากสำหรับพวกเรา ประกอบกับความถูกต้องถูกใจ ความมีหิริโอตปะ ความละเอียดรอบคอบ บอกแล้วว่าอยากได้คนเก่ง คนดี แต่ถ้าจำเป็นต้องเลือกขอเลือกคนดี เพราะถ้าเก่งแล้วไม่ดีก็จะพาเข้รกรเข้าพังไปหมด อย่างที่เราเห็นๆ กันอยู่

หัวหน้าสำนักงานจังหวัดในดวงใจ

ถ้าถามว่าหัวหน้าสำนักงานจังหวัดในดวงใจที่ต้องการคืออะไรผมก็อยากให้พวกเราเป็นคนดีไว้ก่อน เรื่องความเก่ง

ไม่ต้องเก่งมาก เก่งพอสมควร แต่ดีมากกว่า เป็นคนดี สุภาพ เรียบร้อย มีจิตใจดีงาม ผมว่า สามารถพาสำนักงานจังหวัดให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ พาเจ้านาย พาลูกน้อง พาเพื่อนร่วมงานไปได้ตลอดรอดฝั่ง

อยากเห็นพวกเราทำงานด้วยความรอบคอบ คิดให้ละเอียด ทำงานต้องมี checklist ตลอด และวางแผนการรับ วันหน้าต้องส่งไปเรียนที่โรงเรียนเสนาธิการทหารบก เขาจะมีการวาดภาพการรบ คือถ้าเราจะทำอะไรสักอย่างเช่น การจัดการอบรมในวันนี้ ต้องวาดภาพก่อนเลยว่า จะเสนอโครงการอะไร และเมื่อโครงการได้รับอนุมัติแล้ว หัวหน้าสำนักงานจังหวัดทั้งหลายจะเข้ามาอย่างไร จะอบรมอะไร จะพักที่ไหน จะกินอะไร วาดให้ละเอียดถี่ถ้วน ให้เห็นภาพ Total view ก่อน แล้วจึงจะฉายรายละเอียด และต้องมีจุดที่ต้องระวังว่าตรงไหนที่พลาดไม่ได้ เช่น ถ้าจะจัดงานรัฐพิธี สิ่งที่พลาดไม่ได้ คือ 3 ม. ที่ต้องระวัง คือ

- ม. แรก คือ เมีย ในเรื่องการจัดลำดับการนั่ง ก่อนหลัง อาจทำให้ผิดคิวได้
- ม. ที่สอง คือ ไมค์ เครื่องเสียงมักขัดข้องเวลา ช่วงสำคัญ

- ม. สุดท้าย คือ หมา ซึ่งมักจะวิ่งมารบกวนพิธีการเสมอ

ต้องระวัง เรื่องเล็กๆ น้อยๆ เกร็ดเล็กเกร็ดน้อย ผมเชื่อว่าทุกคนมีประสบการณ์ ต้องพยายามใช้ และพยายามประคองตัวไว้

ต้องตรวจเช็คภาพลักษณ์ (Image) ตลอดเวลา

สุดท้ายจริงๆ ทุกคนก็อยากก้าวหน้า อยากได้ดีด้วยกันทุกคน ผมมีข้อแนะนำคือ ท่านต้องตรวจเช็คอิมเมจหรือภาพลักษณ์ของท่านไว้เรื่อยๆ มีตัวอย่างในสมัยที่เป็นผู้อำนวยการกองอัตรากำลังและส่งเสริมสมรรถภาพ กรมการปกครอง จะมีการแต่งตั้งปลัดจังหวัด เมื่อเข้าที่ประชุม มีอธิบดี รองอธิบดี เป็นคณะกรรมการ ปรากฏว่า มีนายอำเภออยู่คนหนึ่งไม่ผ่านการพิจารณา เพราะรองอธิบดีท่านหนึ่งบอกว่าคนนี้เมาแล้วล้มโต๊ะอาละวาด แล้วจะให้ เป็นปลัดจังหวัดได้อย่างไร ก็ต้องเอาไว้ก่อนทั้งๆ ที่อาวุโส เมื่อมีคำสั่งออกไปนายอำเภอท่านนั้นที่ควรได้รับการแต่งตั้งเป็นปลัดจังหวัดก็มานั่งร้องไห้กับผม บอกว่าผมเลิกเหล้าไป 5 ปี แล้ว ผมจึงบอกว่าแล้วทำไมถึงไม่ไปบอกกับนาย จึงแนะนำให้ไปพบอธิบดี รองอธิบดี ทุกท่าน และบอกท่าน

ว่าเลิกเหล้าแล้ว ต่อมาเมื่อมีการแต่งตั้งรอบใหม่ก็ผ่าน ถ้ามีคนพูดถึงเรื่องเมาเหล้าก็จะมีคนแก้แทนให้ว่าเลิกแล้ว

เพราะฉะนั้น อิมเมจของพวกท่านทุกคนก็เหมือนกัน ท่านจะต้องเป็นคนให้ข้อมูลเอง ซึ่งผมเชื่อว่าทุกคนมีอิมเมจ

ผมมีดำริกับ ท่านรองปลัดฯ พีรพล ไตรทศาวิทย์ ว่าอยากจะทำสอบหัวหน้าสำนักงานจังหวัด ขึ้นบัญชีไว้และบรรจุเรียงตามลำดับคะแนน ซึ่งปัจจุบันเรามีระดับ 8 บก. 8 ว. 8 วช. รวมทั้งระดับ 7 ด้วย โดยอยากให้ท่านตัดสินใจตัวเอง เพราะผมก็ไม่ว่าใครดีจริง บางคนอิมเมจอาจจะดีแต่ตัวจริงอาจจะแยก็ได้ บางคนอาจจะไม่ชอบเป็นหัวหน้าสำนักงานจังหวัดก็ได้ บางคนจะชอบงานวิชาการไม่ชอบทำงานบริหาร

หัวหน้าสำนักงานจังหวัด : 2 in 1

การเป็นหัวหน้าสำนักงานจังหวัดเป็นเรื่องยาก เพราะจะต้องเก่งทั้งงานอำนาจการ งานประสานงาน การวางแผน งานข้อมูล คนที่ประสานงานเก่งมักจะเป็นคนที่ชอบแสดงออก ชอบสัมพันธ์กับคนอื่น ในขณะที่เดียวกันนักวางแผนจะเป็นคนที่ Introvert คือชอบอยู่คนเดียว นั่งคิดนั่งทำ แต่ในเมื่อคุณสมบัติ 2 อย่างจะต้องมาอยู่ร่วมกันเป็นเรื่องที่ยาก ดังนั้นขอให้ภาคภูมิใจ

ในการเป็นหัวหน้าสำนักงานจังหวัดเรียกว่า เก่งเกินมนุษย์ เป็นทั้ง **Introvert** และ **Extrovert** ในตัว

การเป็นหัวหน้าสำนักงานจังหวัดที่ดี ถ้าเรามีสามัญสำนึกที่ดีคิดในทางที่ดี ก็ไม่น่าจะยากเย็นอะไร อยากเห็นพวกเรา เก่ง ดี ไม่มีใครมาว่าเราได้

สำนักงานจังหวัดในอนาคต

สำหรับอนาคตของสำนักงานจังหวัด จะสังเกตได้ว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดในปัจจุบันจะเป็นผู้ที่มาจากสายต่างๆ จำแนกได้ 3 – 4 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 มาจาก ฝ่ายปกครอง

กลุ่มที่ 2 มาจาก สำนักงานจังหวัด

กลุ่มที่ 3 มาจาก ทั้งฝ่ายปกครอง และสำนักงานจังหวัด ปลัดอำเภอ นายอำเภอ ปลัดจังหวัด และเคยเป็นหัวหน้าสำนักงานจังหวัด

กลุ่มที่ 4 มาจาก สายอื่นๆ เช่น กรมการพัฒนาชุมชน กรมโยธาธิการและผังเมือง และกรมที่ดิน เป็นต้น

ผู้ที่เคยอยู่สำนักงานจังหวัดจะได้เปรียบ ท่านทนให้ผู้อื่น ขยับไขว่ไขว่ 10 ปี ท่านก็จะเป็นรองผู้อื่นแล้ว แต่พวกนายอำเภอเป็นมาตั้ง 10 ปีแล้ว ก็ยังไม่รู้ว่าจะเป็นอะไร เพราะฉะนั้นก็ต้องทนให้เขาขยับไขว่ แต่ไม่ใช่ทนอย่างเดียว ต้องเรียนรู้ไป และมีความพร้อมด้วย เพราะการที่จะไปนั่งหัวโต๊ะเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด จะต้องมีความสง่างาม เป็นที่ยอมรับนับถือตามสมควร แม้ว่าหลายท่านอาจจะมาจากสายสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยโดยตรง เป็นลูกหม้อและไม่ได้ไปอยู่สายอื่น ก็ไม่ได้หมายความว่าท่านจะเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดที่ดีไม่ได้ แต่ต้องเรียนรู้ ต้องศึกษา และไม่ท้อแท้ เหี่ยวแห้งพยายามมองคนที่ต่ำกว่า มองเพื่อนๆ ที่เป็นนายอำเภอ อย่าไปมองเพื่อนที่เป็นปลัดจังหวัดหรือที่เป็นรองผู้ว่าฯ ไปดูเพื่อนที่เป็นปลัดอำเภออยู่แล้วท่านก็จะรู้ว่า สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยของเราก็ไม่เลวร้ายนักในเรื่องของการส่งเสริมความก้าวหน้า เพราะฉะนั้นอย่าหมดหวังและให้พยายามตั้งใจทำงาน

การกำหนดตำแหน่งระดับ 9

ขณะนี้ได้มีการแก้ไข พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนใหม่ โดยจะยกเลิกซีทั้งหมด ตัวเองอยู่มาตั้งแต่เริ่มใช้ซีสมัยแรกๆ ใช้ระบบ PC. (Position Classification) ในตำแหน่ง

หัวหน้าแผนกบรรจุและแต่งตั้ง กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

คิดว่าถึงเวลาแล้วที่จะต้องเลิกระบบนี้ และปรับปรุงโดย เปลี่ยนเป็นแท่ง เช่น แท่งบริหารระดับสูง ระดับกลาง วิชาการ และ แท่งธุรการ แต่สิ่งหนึ่งก็คือขณะนี้สำนักงาน ก.พ. ได้มอบ อำนาจให้กระทรวงต่าง ๆ สามารถปรับปรุงตำแหน่งบางตำแหน่ง เป็นระดับ 9 ได้เอง

แต่งตั้งหัวหน้าสำนักงานจังหวัดเพิ่มเติม

สำนักงาน ก.พ. ได้มอบอำนาจในการกำหนดตำแหน่ง ระดับ 9 ให้มาตั้งแต่เดือนมกราคม 2550 แต่สิ่งที่จะต้องส่งกลับไป สำนักงาน ก.พ. มี 2 เรื่อง คือ

1) บัญชีตำแหน่งที่จะปรับปรุงไปเป็นระดับ 9 ซึ่ง ประกอบด้วย หัวหน้าสำนักงานจังหวัดทั้งหมด 49 ตำแหน่ง ตำแหน่ง วช. อีก 5 ตำแหน่ง แต่ต้องผ่านความเห็นชอบจาก อ.ก.พ. กระทรวงก่อน

2). ตั้งคณะกรรมการกำหนดตำแหน่งระดับสูง โดย ก.พ. ให้ อ.ก.พ กระทรวง เลือกจาก List 20 คน พิจารณาให้ความ

เห็นชอบแผนการกำหนดตำแหน่งระดับ 9 เมื่อ อ.ก.พ. เห็นชอบแล้ว จะต้องส่งแผน ให้ ก.พ. ทราบ ถ้า ก.พ. ไม่มีข้อทักท้วง ก็จะนำ แผนนี้เข้าคณะกรรมการกำหนดตำแหน่งระดับสูง เพื่อพิจารณา กำหนดค่างานและเกณฑ์การวัดของกระทรวง ซึ่งมีกระบวนการ ไม่มาก แต่มีระยะเวลาในการดำเนินการค่อนข้างยาว โดยเฉพาะ การกำหนดค่างาน และการจัดเก็บข้อมูลค่างาน ที่ต้องใช้เวลา มาก และในการดำเนินการตามกระบวนการต่าง ๆ จะต้องทำให้ สมบูรณ์แบบ เพื่อให้เกิดความไว้วางใจจาก ก.พ. ด้วยเหมือนกัน

สำหรับเรื่องของความก้าวหน้า ผมอยากให้พวกเราได้นึกถึงว่า กองทัพจะต้องประกอบด้วย นายพล นายพัน นายร้อย นายสิบ และพลทหาร ถ้าไม่เช่นนั้น รบไม่ได้ มีแต่นายไม่มี ลูกน้อง ถ้าทุกคนเป็นใหญ่กันหมด แล้วจะอย่างไร

ดังนั้น ตำแหน่งต่าง ๆ ก็ต้องมีสัดส่วน มีความสมดุล ได้รับความเชื่อถือจากคนที่มอบมาให้เราด้วย ไม่ใช่เราอยากทำอะไรก็ทำ แต่อย่างไรก็ตาม จะพยายามรักษาผลประโยชน์ของ เพื่อนข้าราชการทั้งหลายตามสมควร

การเร่งรัดการใช้จ่ายเงิน

รัฐบาลปัจจุบันได้มีการเร่งรัดเรื่องการใช้จ่ายเงิน จึงขอ ชักชวนความเข้าใจว่าให้เร่งเรื่องอื่นๆ แต่สำหรับเงิน 10 ล้าน

บาทของผู้ว่าฯ ให้ใช้ตามจังหวัดที่เหมาะสม ไม่ต้องเร่ง โดยให้ผู้ว่าฯ แบ่งเป็นงบบริหาร 20 % อีก 70 – 80 % ให้เก็บไว้ในยามฉุกเฉินเมื่อออกท้องที่ เช่น เมื่อชาวบ้านขอขุดสระน้ำ 2 ล้านบาท เราให้ไป 2 แสนบาท ก็ยังดี เอาไปขุดบ่อแทน เป็นต้นขอให้รับทราบไว้ด้วย ส่วนเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง พยายามเร่งรัดให้ส่วนราชการจัดซื้อจัดจ้างรอไว้ก่อน ไม่ต้องรอเงิน เงินมาเมื่อไรจึงเซ็นสัญญา

ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข 5 เรื่อง

1) งบฯ ตาม Function จำนวน 57,000 ล้านบาท งบลงทุนตามกระทรวง ทบวง กรม ทั้งหลาย ให้สำนักงานจังหวัดประสานกับส่วนราชการต่างๆ ว่าส่วนราชการในจังหวัดมีโครงการอะไรบ้างให้ส่งมาให้ สบจ. ทั้งหมด และจัดแบ่งใส่ช่อง โดยแบ่งตารางเป็น 5 ช่อง ตาม 5 แนวทางยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข คือ เศรษฐกิจพอเพียง สิ่งแวดล้อม สวัสดิการชุมชน บริการพื้นฐาน และ อาชีพ เพราะฉะนั้นให้เอางบประมาณของส่วนราชการในจังหวัดที่เป็นงบลงทุน เรื่องใดใส่ใน 5 ช่องไม่ได้ ให้ใส่เป็นช่องอื่นๆ และวิเคราะห์ว่ามีการกระจุกตัวหรือไม่

2) งบฯ สวัสดิการชุมชน ของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ งบประมาณ 500 ล้านบาท ไปช่วยสงเคราะห์คนชรา คนพิการ เป็นต้น

3) งบฯ แก้ไขปัญหาความยากจน ศูนย์ต่อสู้ความยากจนเดิม ปัจจุบันชื่อ ศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาชนบทตามเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) เจ้าของเรื่องคือ กอ.รมน. มีรองอธิบดีกรมการปกครองเป็นผู้ช่วยเลขานุการ อธิบดีกรมการปกครองเป็นกรรมการ งบประมาณในส่วนนี้ยังไม่แน่ชัดว่าจะมาจากส่วนใด โดยจะดำเนินการ 8 เรื่อง ที่จัดทะเบียนคนจนไว้ เช่น แก้ปัญหาหนี้สิน ปัญหาที่ดินทำกิน เป็นต้น กล่าวคือ ทำงานด้านขจัดความยากจนเดิม ยกเว้นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งตกลงมอบให้เป็นเรื่องของกรมการพัฒนาชุมชนในการขับเคลื่อน

4) งบฯ อยู่ดีมีสุข ที่เปิดตัวที่นครศรีธรรมราช โดยมี 5 แนวทาง งบประมาณ 5,000 ล้านบาท เลขานุการคณะกรรมการชุดนี้เป็นเลขานุการร่วม คือ สำนักงานประมาณ สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี แต่เงินจะมาตั้งที่กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงมหาดไทยจะผลักดันไปจังหวัดตามที่ได้แบ่งกันมาแล้วว่าแต่ละจังหวัดได้เท่าไร จังหวัดบุรีรัมย์

ได้มากที่สุด 100 ล้านบาท โดยดูจากจังหวัดร่ำรวยและช่วยตัวเองได้ ซึ่งจะมีระเบียบกำหนด จะให้เฉพาะหมู่บ้านที่มีความเข้มแข็ง มีกระบวนการเรียนรู้และมีแผนชุมชนแล้ว แต่ไม่ได้หมายความว่าหมู่บ้านที่ไม่มีความพร้อมจะไม่ได้อะไรเลย อาจจะไต่งบฯ สำหรับการเรียนรู้ แต่ไม่ใช้งบโครงการ

5) งบฯ โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (คพพ.) มีเลขานุการ นายกรัฐมนตรีเป็นเลขานุการคณะกรรมการ งบประมาณ 5,000 ล้านบาท ซึ่งก็คือ โครงการ SML เดิม เป็นการต่อยอด แต่จะไม่เหมือนเดิมตรงที่จะมีการมอบเงินให้กับหมู่บ้านไม่ครบทุกหมู่บ้าน เช่น ในตำบลหนึ่งมี 50 หมู่บ้านจะมีเกณฑ์ว่าให้ได้กี่หมู่บ้าน และหมู่บ้านที่จะได้รับเป็นหมู่บ้านที่มีความพร้อมเช่นเดียวกัน

เพราะฉะนั้น หัวหน้าสำนักงานจังหวัดต้องคุมให้อยู่ ผู้ว่าฯ ต้องทำความเข้าใจกับงบประมาณเหล่านี้ และอย่าสับสน

